برشی از روزنامه‌ها

«روسیه و چین» سپر دیپلماتیک ایران

روزنامه ایران در یادداشتی نوشت: در حالی که تنها سه هفته تا رأی‌گیری در شورای امنیت سازمان ملل متحد بر سر فعال‌سازی مکانیسم ماشه (اسنپ‌بک) علیه ایران باقی مانده، تهران با اتکا بر حمایت‌های دیپلماتیک روسیه و چین، تلاش می‌کند تأثیرات این سازوکار را خنثی یا به تعویق بیندازد. این همکاری نه تنها ریشه در منافع مشترک ژئوپولیتیکی دارد، بلکه نشان‌دهنده یک جبهه‌بندی نوین در نظام بین‌الملل است که ایران را در موقعیتی قدرتمندتر قرار می‌دهد. همراهی روسیه و چین با ایران، انگیزه‌های عمیقی دارد که از شکاف‌های جهانی پس از جنگ اوکراین نشئت می‌گیرد و می‌تواند ابزاری برای فضاسازی سیاسی علیه غرب باشد. روسیه و چین، به عنوان دو قدرت عمده در برابر هژمونی غربی، انگیزه‌های روشنی برای حمایت از ایران در برابر مکانیسم ماشه دارند. پس از جنگ اوکراین، جهان شاهد یک شکاف ژئوپولیتیکی عمیق شده است؛ جایی که روسیه در یک سوی ماجرا قرار گرفته و کشورهای اروپایی و امریکایی در سوی دیگر. این شکاف نه تنها سیاسی، بلکه ژئواکونومیک است و جهان را به سمت یک «جهانی‌سازی تقسیم‌شده» سوق داده، جایی که وابستگی‌های متقابل اقتصادی جای خود را به بلوک‌بندی‌های جدید داده‌اند. ایران که به دلیل تحریم‌های غربی ناگزیر به سمت شرق گرایش یافته، در این بلوک شرقی جایگاهی طبیعی یافته است. روسیه، تحت فشارهای ناشی از جنگ اوکراین، به دنبال تقویت ائتلاف‌هایی است که بتواند تعادل را در برابر غرب حفظ کند و ایران یکی از شرکای کلیدی در این زمینه است. در عین حال چین، به عنوان پلی میان دو بلوک شرقی و غربی، تلاش می‌کند شکاف‌ها را پر کند، اما همزمان منافع خود را در حفظ ثبات خاورمیانه و مقابله با یک‌جانبه‌گرایی امریکا پیش می‌برد.

۵ نکته کلیدی برای انسجام ملی

روزنامه اعتماد در یادداشتی با بیان اینکه هیچ سرمایه‌ای برای ملت‌ها ارزشمندتر از همبستگی ملی نیست، نوشت: این سرمایه اگر آسیب ببیند، نه ثروت انباشته و نه قدرت نظامی، توان جبرانش را نخواهند داشت. انسجام ملی برای ایران مثل سپری پولادین است که در برابر بحران‌ها ایستادگی می‌آفریند و زمانی استوار خواهد ماند که بر اعتماد نهادی و سرمایه اجتماعی پایدار بنا شود، نه بر هیجان‌های گذرا. تجربه جنگ ۱۲ روزه نشان داد که هویت ملی ایرانیان زنده و ریشه‌دار است.
نویسنده اضافه کرده است: برای حفظ و تقویت وحدت ملی، چند مسیر اساسی پیش روی جامعه و مسئولان قرار دارد. نخست، اعتمادسازی نهادی است؛ هیچ سرمایه‌ای جایگزین اعتماد عمومی نمی‌شود و قوای سه‌گانه باید با شفافیت، پاسخگویی و مبارزه واقعی با فساد، این اعتماد را بازسازی کنند. دوم، تقویت سرمایه اجتماعی اهمیت دارد؛ مشارکت فعال مردم در تصمیم‌گیری‌ها، توسعه نهادهای مدنی و تقویت انجمن‌های صنفی می‌تواند پیوندهای اجتماعی را عمیق‌تر کند و زمینه همبستگی پایدار را فراهم آورد. سوم، عدالت اقتصادی است که نباید از آن غفلت شود. چهارم، گفت‌وگوی ملی نقش اساسی دارد؛ جامعه ایرانی متکثر و چندصدایی است و شنیدن صدای گروه‌های مختلف و فراهم آوردن بستر گفت‌وگو نه تنها مانع واگرایی می‌شود، بلکه سرمایه‌ای برای تقویت انسجام درازمدت به شمار می‌آید. پنجم و آخر، واقع‌گرایی رسانه‌ای است؛ رسانه‌ها مخصوصاً رسانه ملی باید با پرهیز از اغراق و تصویرسازی غیرواقعی، روایتی متوازن از وحدت و اختلافات طبیعی جامعه ارائه دهند. تنها در این صورت است که می‌توان اعتماد عمومی را عمیق‌تر کرد و از ظرفیت رسانه‌ها برای همگرایی ملی بهره برد.

آرمان‌ها ترور نمی‌شوند

روزنامه رسالت در یادداشت دیروز خود نوشت: ابوعبیده، سخنگوی گردان‌های عزالدین القسام ترور شد. ما او را به چشم‌هایی شفاف و خسته می‌شناختیم و کلماتی کوبنده و انگشت اشاره‌ای که فقط در برابر دشمن و تنها به نشان تهدید بالا می‌آمد. ابوعبیده اما در ماه‌های اخیر معنای دیگری هم داشت. او برای طرفداران محور مقاومت، همچون یک بازمانده بود. یکی از چهره‌های شاخص حماس که برخلاف هنیه و سنوار و ضیف و دیگر سرداران حماس، هنوز زنده بود و برای برخی نماد زنده بودن حماس بود. حذف افراد و ترور فرماندهان جبهه مقاومت، اصلی‌ترین واکنش رژیم اشغالگر به حماسه طوفان‌الاقصی بود. نگاه این رژیم به محور مقاومت، همچون مجموعه‌ای از افراد بود که سودای نابودی این سیاهی محض را در سر دارند. رژیم هرگز نخواست بفهمد و اگر هم فهمیده باشد، تاکنون هرگز حاضر نشده در زبان یا در عمل اعتراف کند که رؤیای پایان اشغال فلسطین تنها آرزوی شمار مشخص و معینی از افراد ملی‌گرا یا اسلام‌گرا یا شیعه در فلسطین و دیگر نقاط منطقه نیست بلکه تمنایی عمیق و دیرینه است که می‌تواند نقطه اشتراک تمامی ساکنان گوناگون غرب آسیا به حساب آید. هرچند باید پذیرفت که این آرمان مشترک و فراگیر بدون همراهی دولت‌ها و حکومت‌های منطقه نمی‌تواند به تحقق افق آزادی فلسطین نزدیک شود و موفقیت‌هایی نیز که محور مقاومت تاکنون کسب کرده، تا حد زیادی ناشی از حمایت جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک ساختار حاکمیتی است، اما با وجود این بدیهی است که یک تشکیلات ریشه‌دار در چشم‌انداز عمومی چند ملت، هرگز با ترور سران از بین نمی‌رود، ولو به طور موقت از تحرک نظامی خود بکاهد و در کمین‌گاه، مترصد فرصت دوباره سر برآوردن بماند؛ شبیه رویکردی که حزب‌الله لبنان پس از شهادت سیدمقاومت به درستی در پیش گرفت.

تحلیل

فاطمه بصیری

توان بازدارندگی را به نیات سیاسی گره نزنید

یکی از جلوه‌های انسجام ملی و همبستگی اجتماعی، تقویت بنیه دفاعی است. قدرت نظامی به عنوان ستون اصلی و تأثیرگذار بر قواعد حکمرانی داخلی و سیاست خارجی، همواره در شمار ترجیحات سیاستگذاری در هر کشور است. این موضوع پس از جنگ ۱۲ روزه و لمس تهدیدات بالقوه دشمنان، اهمیت بیشتری یافته است.
ضرورت حفظ امنیت و حاکمیت به عنوان یکی از وظایف نیروهای مسلح، در شرایط کنونی ایجاب می‌کند که دستورکارهای ویژه‌ای برای حمایت، تثبیت قدرت و ارتقای توان بازدارندگی کشور اعمال شود. بر همین اساس بود که روز گذشته، مجلس شورای اسلامی طی بیانیه‌ای که به امضای قاطبه نمایندگان رسیده بود از پیشرفت‌های صنعت دفاعی کشور حمایت کرد، در سوی مقابل نیز هر نوع سنگ‌اندازی و تخریب نیروهای مسلح کشور از سوی اشخاص و جریان‌های سیاسی، بازی در زمین دشمن توصیف شده است.

■ تبلور انسجام ملی در ارتقای توان رزمی

وحدت زیر سایه امنیت و باور به قدرت درونی تقویت می‌شود، از این رو سیستم دفاعی به جهت اینکه از این مؤلفه‌ها محافظت و آنها را تقویت می‌کند، باید مورد توجه ویژه‌ای قرار بگیرد.
اقدامات نظامی و حملات موشکی ایران به عمق سرزمین‌های اشغالی عامل اصلی موفقیت ایران در جنگ ۱۲ روزه بود. حملات نافذ نیروهای مسلح به تل‌آویو که آن را در دید خبرنگاران به مخروبه‌های غزه شبیه کرده بود، سبب شد کاخ سفید و تل‌آویو در مورد ادامه جنگ تردید و به سرعت درخواست آتش‌بس را مطرح کنند. ملت ایران در پی این رویداد، در جهان احساس غرور کردند و بر قدرت نیروهای نظامی خود بالیدند. این موضوع، احساس تعلق مشترک را در میان مردم به وجود آورد و پایه‌های تعمیق وحدت را مستحکم‌تر کرد، زیرا اساسی‌ترین نیاز هر جامعه‌ای امنیت است. وقتی یک کشور از توان دفاعی بالایی برخوردار باشد، شهروندان آن با آرامش خاطر بیشتری به زندگی و فعالیت می‌پردازند. این احساس امنیت، بستر لازم برای اعتماد، همکاری و مشارکت اجتماعی را فراهم می‌آورد. مردم نسبت به آینده کشور خود خوش‌بین‌تر شده‌اند و این خوش‌بینی، پایه‌ای برای وحدت ملی است. از سوی دیگر، کشوری که از درون متحد و باثبات است، در صحنه بین‌المللی از اقتدار و اعتبار بیشتری برخوردار است. دشمنان می‌دانند که مواجهه با چنین کشوری، تنها مواجهه با یک حکومت یا ارتش نیست، بلکه مواجهه با اراده یکپارچه یک ملت است. این موضوع به خودی خود یک بازدارندگی قدرتمند محسوب می‌شود، از این رو انسجام ملی و تقویت بنیه دفاعی لازم و ملزوم همدیگر هستند و هر کدام که تقویت شوند، روی دیگری تأثیر مثبت می‌گذارند، بنابراین تمام ارکان حاکمیت برای حفظ انسجام ملی باید درصدد گسترش و تقویت توانمندی‌های نظامی و رزمی کشور شود، به طوری که مردم در سایه ارتقای توان آنها، احساس امنیت بیشتری داشته باشند. علاوه بر موارد فوق، نمای انسجام ملی، تهدیدات دشمن را بی‌اثر می‌کند، زیرا در جنگ اخیر، این متغیر ارزشمند متأثر از حملات موشکی، بازدارندگی را در حد درخواست آتش‌بس از سوی دشمن به وجود آورد.

■ اصلاحات علیه قدرت دفاعی!

مواضع بعضاً اعلامی جریان اصلاحات در رابطه با سیستم دفاعی و توان بازدارندگی کشور از دیرباز به طور آشکار و نهان، در تضاد با روند رو به رشد و مقتدرانه آن بود. در واقع، این جریان سیاسی همواره بر تضعیف قوای نظامی، ایجاد محدودیت و کوچک‌سازی آن متمرکز بوده است. آنها با شیوه‌های مختلفی تلاش داشتند اعتبار نیروهای مسلح را نزد مردم کمرنگ کرده و پایگاه اجتماعی آنها را تخریب کنند. مدعیان اصلاحات از ابتدا با توان نظامی و اقتدار نیروهای مسلح مخالف بودند و دنیای فردا را دنیای بدون موشک و دنیای گفتمان می‌دانستند و معتقد بودند بودجه نظامی باید صرف عمران و پیشرفت علمی کشور شود، اما نتایج عملکرد درخشان نیروهای مسلح در جنگ ۱۲ روزه، موجب محبوبیت آنها در میان مردم شد، البته نگرانی‌هایی را برای کاخ سفید و برخی جریان‌های سیاسی غرب باور ایجاد کرد. ارتقای جایگاه اجتماعی سیستم نظامی نزد مردم، به مذاق جریان‌های اصلاح‌طلب و برخی اشخاص سیاسی که عناد دیرینه‌ای با قدرت نظامی داشتند، خوش نیامد. در بیانیه جنجالی اصلاحات، یکی از راه‌حل‌های برون‌رفت از شرایط بحران، خروج نیروهای نظامی از حوزه سیاست، اقتصاد و فرهنگ درج شد، این در حالی است که ارتش و نیروهای مسلح، ظرفیت بسیار بالایی در هر کشور محسوب می‌شوند و توانایی و تخصص آنها، بازوی توانای دولت‌ها برای پیشبرد اهداف، قلمداد می‌شود و هیچ انسان عاقلی نیست که بخواهد ظرفیت و امکانات نیروهای مسلح را در مسیر پیشرفت کشور نادیده بگیرد.
محمدجواد ظریف، وزیر خارجه اسبق هم که پیش‌تر برای پوشش شکست‌های سیاسی خود، میدان را علیه دیپلماسی معرفی کرده بود، در یادداشت خود در فارین پالیسی، با عنوان تغییر پارادایم از لزوم حرکت پیشدستانه ایران به سمت این تغییر سخن گفت. آنچه وی تحت عنوان «گذار از پارادایم عمیقاً ریشه‌دار تهدید به پارادایم توانمندساز امکان» گفت دقیقاً به تضعیف توانمندی‌های نظامی اشاره دارد چراکه توان موشکی و نظامی، از سوی وی تهدیدی برای صلح، دیپلماسی و منطقه قلمداد می‌شود! از این رو بر هر جریان سیاسی، علاقه‌مند به ایران مقتدر و مستقل رواست که توان بازدارندگی دفاعی کشور را به دعواهای سیاسی گره نزند. میدان‌های فراخ‌تری برای این دعواهای حیدری نعمتی وجود دارد، میدان دفاعی را آلوده غرایض دشمن شادکن، نکنید.

نمای نزدیک

حمایت قاطع مجلس از پیشرفت‌های صنعت دفاعی

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در بیانیه‌ای از پیشرفت‌های صنعت دفاعی کشور حمایت و تأکید کردند که دستاوردهای اثربخش فرزندان ایران اسلامی در صنعت دفاعی، نمادی از عزم و قابلیت‌های درون‌زای ملت بزرگ ایران در مسیر پیشرفت علمی، صنعتی و اقتدار ملی است.
این بیانیه با بیان اینکه دستاوردهای اثربخش فرزندان ایران اسلامی در صنعت دفاعی، نمادی از عزم و قابلیت‌های درون‌زای ملت بزرگ ایران در مسیر پیشرفت علمی، صنعتی و اقتدار ملی است، تأکید کرد: این سرمایه دانش‌بنیان و بومی رویکرد فعالانه جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با تحولات امنیتی منطقه‌ای و افول دامنه نفوذ نظام سلطه در منطقه را پشتیبانی کرده و در جنگ تحمیلی اخیر رژیم‌صهیونیستی با حمایت عملی از امنیت ملی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، شکست‌ناپذیری این رژیم منحوس و جنایت پیشه را باطل کرد. این بیانیه می‌افزاید: در دفاع مقدس و ملی اخیر نیروهای مسلح توانستند از پدافند چند لایه و پیشرفته رژیم‌صهیونیستی که از سوی سایر دولت‌های غربی و امریکا پشتیبانی شده بود، با موفقیت عبور کنند و بسیاری از اهداف نظامی آنها را موشک‌های بیچاره‌کننده صنعت دفاعی منهدم کنند. در بیانیه نمایندگان مجلس آمده است: با گرامیداشت نقش فرماندهان و مظلومیت شهیدان هموطن و تبریک پیروزی بر رژیم جعلی صهیونیستی، ضمن قدردانی تلاش‌ها و موفقیت‌های جهادگران صنعت دفاعی کشور از تداوم پیشرفت‌های صنایع موشکی، پهپادی و سایر عرصه‌های دفاعی بیش از گذشته حمایت و قاطعانه از نیروهای مسلح و دولت، مواردی را انتظار داریم. این بیانیه با تأکید براینکه در چارچوب تدابیر و فرامین فرماندهی معظم کل قوا با تمرکز بر استمرار نوآوری و فناوری‌های نوین و استفاده از نیروهای جوان، مؤمن، انقلابی و دانشمند و با تکیه بر قابلیت‌های دانشگاهی بیش از پیش در اعتلای صنایع دفاعی کشور اهتمام ورزند، آورده است: کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط برای ارتقای توانمندی‌های صنعت دفاعی در حوزه‌های راهبردی مانند توسعه قدرت موشکی، پدافند هوایی، سایبری و سایر حوزه‌های رزم زمینی، هوایی و دریایی و دستیابی بیشتر به قابلیت‌های فناورانه و مشترک دفاعی ملی احکام قانونی برنامه هفتم اهتمام ورزند.
نمایندگان مجلس در پایان بیانیه خود آورده‌اند: بهبود معیشت کارکنان و بازنشستگان نیروهای مسلح که نقش محوری و فداکارانه در دفاع از ملت و ایران اسلامی داشته و دارند، در اولویت‌ها قرار گیرد. تأمین کامل و بهنگام منابع و اعتبارات تقویت بنیه دفاعی کشور در سال جاری و لایحه بودجه سالانه نیز مورد توجه قرار گیرد.

یادداشت

«نگاه به شرق» از حرف تا عمل

نشست امسال سران سازمان همکاری شانگهای در چین در شرایطی برگزار شد که ایران پس از جنگ ۱۲ روزه در موقعیتی جدید و حساس قرار گرفته است. این جنگ، اگر چه در حوزه نظامی متوقف شده اما در سایر حوزه‌ها به شدت در جریان است. همان‌طور که موشک‌ها پیام قدرت را در میدان نبرد مخابره کردند، دیپلماسی نیز وظیفه دارد در عرصه‌های بین‌المللی صدای ایران را به گوش جهانیان برساند. در این میان، حضور ایران در این اجلاس از اهمیت مضاعفی برخوردار است، زیرا کشورمان به مثابه بازیگری کلیدی در معادلات امنیتی و اقتصادی غرب آسیا شناخته می‌شود. «صدای ایران» روزنامه اینترنتی رسانه KHAMENEI.IR در سرمقاله شماره ۷۳ خود نوشته است: «سازمان همکاری شانگهای» امروزی، در سال ۱۹۹۶ با عنوان «شانگهای ۵» و با محوریت چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و تاجیکستان تأسیس شد. هدف نخستین این چارچوب، ایجاد توازن در برابر نفوذ فزاینده امریکا و ناتو در منطقه بود. با پیوستن ازبکستان در سال ۲۰۰۱، نام فعلی بر آن گذاشته شد و بعدها اعضایی چون هند، پاکستان، بلاروس و ایران به آن ملحق شدند. اکنون این سازمان حدود ۴۰ درصد جمعیت جهان، ۲۰ درصد تولید ناخالص جهانی و سهم قابل توجهی از ذخایر انرژی دنیا را در اختیار دارد و اعضای آن در عرصه‌های مختلف امنیتی، اقتصادی و ژئوپولتیکی، ائتلافی مهم در برابر یک‌جانبه‌گرایی غرب ایجاد کرده‌اند. عضویت کامل ایران در سازمان همکاری شانگهای، امتداد سیاست «نگاه به شرق» است؛ سیاستی که سال‌ها در سطح شعار مطرح شده اما کمتر به‌طور عملی پیگیری شده است. جنگ ۱۲ روزه نشان داد که تقابل ایران با غرب صرفاً نظامی نیست، بلکه ابعاد حقوقی، اقتصادی و دیپلماتیک نیز یافته است. در چنین شرایطی، حضور رئیس‌جمهور ایران در سطح عالی در نشست مذکور فرصتی برای «یارگیری بین‌المللی» و شکستن طرح فشار و انزوای سیاسی کشور است؛ طرحی که غرب با ابزارهایی همچون «مکانیسم ماشه» دنبال می‌کند.
از سوی دیگر، همکاری‌های عملیاتی میان ایران، چین و روسیه- از رزمایش‌های دریایی مشترک گرفته تا صدور بیانیه‌های هماهنگ علیه فشارهای غرب- نشان می‌دهد که یک مثلث راهبردی در حال شکل‌گیری است. هر سه کشور درگیر منازعات مستقیم یا غیرمستقیم با نظم تک‌قطبی به رهبری امریکا هستند و همین اشتراک منافع، بستری برای تقویت همکاری‌ها فراهم کرده است. در کوتاه‌مدت، مهم‌ترین آورده ایران از حضور در این سازمان، خنثی‌سازی فشارهای غرب است. همگرایی ایران با قدرت‌هایی چون چین و روسیه، که علاوه بر جایگاه ژئوپولتیکی، عضویت دائم در شورای امنیت را نیز دارند، می‌تواند سپری در برابر فشارهای غرب باشد. در بلندمدت نیز این سازمان، مکملی برای بریکس به شمار می‌رود و امکان هم‌افزایی در حوزه‌های اقتصادی و مالی- از جمله مقابله با هژمونی دلار- را فراهم می‌آورد. نشست سران سازمان همکاری شانگهای در چین، برای ایران فراتر از یک رویداد دیپلماتیک معمول است، این اجلاس نمادی از گذار تدریجی کشور به سوی تثبیت جایگاهش در جهان جدید و ایجاد توازن در برابر نظم غربی است.

گزیده خبر

پیشنهاد یک نماینده

ترجمه اسناد تعلق جزایر سه‌گانه ایرانی را به سفارتخانه‌ها ارسال کنید

یک دانشگاه یا فعالان رسانه‌ای و مدنی، اسناد تعلق تاریخی جزایر سه‌گانه ایرانی را به زبان‌های مختلف ترجمه و به سفارتخانه‌های کشورهای مختلف در تهران و نیز پارلمان‌های همه کشورهای جهان ارسال کنند.

به گزارش ایرنا، محمد میرزایی، نماینده مردم شاهین دژ و تکاب در مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز گذشته صحن علنی مجلس شورای اسلامی در تذکر شفاهی خود گفت: بیانیه پایانی نشست وزرای خارجه شورای همکاری خلیج همیشه فارس در کویت نسبت به جزایر سه‌گانه ایرانی غیرسازنده، غیرقابل قبول و محکوم است.
وی افزود: جزایر تا ابد ایرانی تنب‌بزرگ، کوچک و ابوموسی و تعلق تاریخی این سه گوهر درخشان خلیج همیشه فارس ایران سرافراز، ریشه در خاک و خون و ایران و ایرانی دارد. ضمن تقدیر از اقدام مناسب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص نامگذاری روز جزایر سه‌گانه ایرانی در تقویم کشوری، شایسته است اقدامات لازم در دستور کار نهادهای مختلف قرار گیرد. نماینده مردم شاهین‌دژ و تکاب در مجلس اظهار کرد: یک مرکز فرهنگی و نخبگانی و فعالان رسانه‌ای و مدنی در یک هم‌افزایی باشکوه، اسناد تعلق تاریخی جزایر سه‌گانه ایرانی را به زبان‌های مختلف ترجمه کرده و به سفارتخانه‌های کشورهای مختلف در تهران و نیز پارلمان‌های همه کشورهای جهان ارسال کنند. میرزایی خاطرنشان کرد: وزارت امور خارجه و سازمان فرهنگ و ارتباطات با برگزاری نمایشگاه‌ها در پایتخت کشورهای منطقه‌ای و اروپایی به آگاه‌سازی افکار عمومی جهانیان نسبت به حق مسلم و تاریخی ایران بر مالکیت این جزایر ایرانی بپردازند و با برگزاری نشست‌ها و میزگردها، ایرانی بودن این جزایر را تبیین کنند. وزرای خارجه شورای همکاری خلیج فارس ۱۰ شهریورماه پس از برگزاری نشست مشترک در کویت، بیانیه پایانی در مورد تحولات منطقه از جمله فلسطین، ایران، سوریه و لبنان صادر کردند. در این بیانیه پایانی مواضع قبلی شورای همکاری درباره سه جزیره (تنب‌بزرگ، تنب‌کوچک و ابوموسی) تکرار شد و این جزایر سه‌گانه را به زعم خود متعلق به امارات دانست.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۷۳۹۲

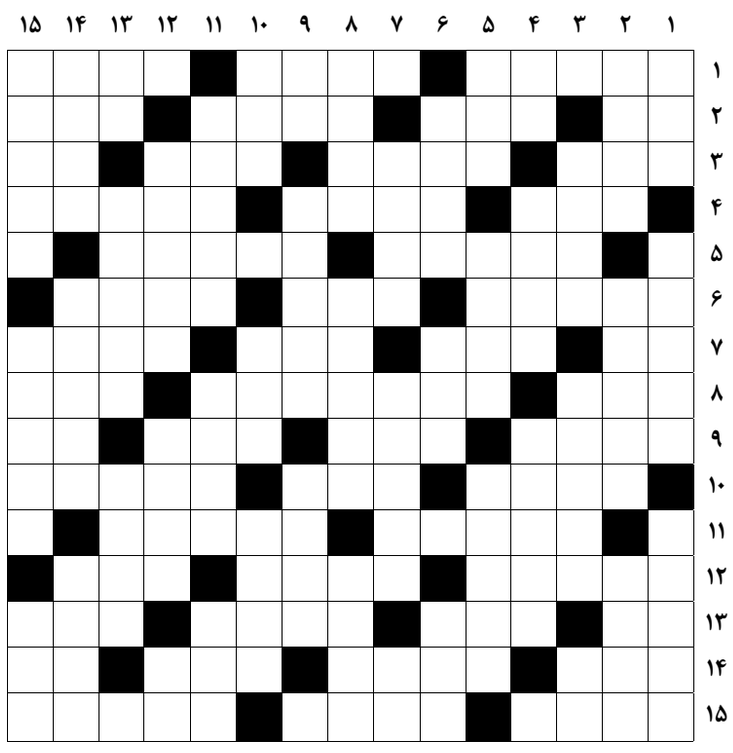

از راست به چپ

■۱-قیماق-از آب‌ها در آیین شرع-شتر بی کوهان ■۲-تصدیق روسی-پوست درخت خرما-فعال-از روزنامه‌های چاپ انگلیس ■۳-پول کامبوج-عدس-ترش و شیرین-نوعی حلوا ■۴-راندن چهارپا-دو رنگ-مکان‌ها ■۵-نویسنده آلمانی گروه محکومان-تبهکاران ■۶-چهره-سروسامان-آخرین فرستاده خدا ■۷-صابون خیاطی-رود رنگی-کاشف آبله-ستاره ■۸-پسر عرب‌زبان-فرشته روزی-نی نازک ■۹-تیری که با کمان انداخته می‌شود-نشانه قرآنی-سخن منظوم-از اقمار مشتری ■۱۰-جانشین-از انجیل‌ها-حامله ■۱۱-عدد اعشاری-حیوان نقب‌زن ■۱۲-شاعر از آنان چشم یاری داشته-سفیه-ظریف و شکننده ■۱۳-تذکره-سوراخ شکم-نسبت زن و شوهر-حلق ■۱۴-مراسم شادی-مسلک حزبی-کهنه‌پرست-ناشنوا ■۱۵-اشاره-کتف-از فیلم‌های داریوش مهرجویی

از بالا به پایین

■۱-سرشوی گیاهی-استانی که قالی‌اش معروف است-در این مکان ■۲-وزیر خارجه اسبق امریکا-راننده هواپیما-عصبانی ■۳-تجملی-جمع نادر-رطوبت ■۴-پهلوان-شاه مغولی-آسمان ■۵-چرک و کثافت-قاب عینک-رسوا ■۶-لباس رسمی-نام مادر حضرت یوسف-از صادرات زیبای کشورمان ■۷-ترسو-علم شیمی قدیمیان-یک و یک ■۸-شکم‌باره-زیبایی چهره-ماه وسط زمستان ■۹-از لوازم پیشرفت-شاعر شعر پریشان-زادگاه کریستف کلمب ■۱۰-نوعی سنگ قیمتی-محاسن-زیباروی ■۱۱-زنگ خطر-آهار-از گله زاید ■۱۲-جوانمردی-آدم آهنی-نت میانی ■۱۳-برگ برنده-آرزوی بزرگ-عظیم و قوی هیکل ■۱۴-صاحب و دارنده-کاردانی-دستگاه تولید برق در موتور اتومبیل ■۱۵-پیش‌پرده-کارگردان سریال خسته دلان-تخیلی نویس فرانسوی صاحب اثر دور دنیا در هشتاد روز

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

۷	۴		۶					
			۹					۶
						۳		
		۳		۲		۹		
	۲	۶		۵				
				۱		۵	۳	
	۹				۷			
۵		۲						
					۴		۲	۹

جدول کلمات متقاطع
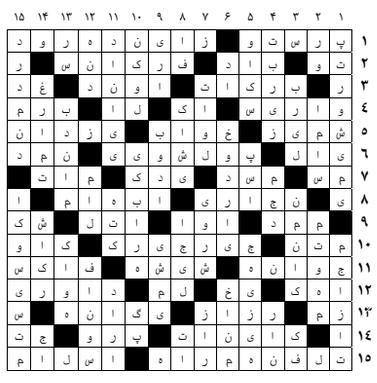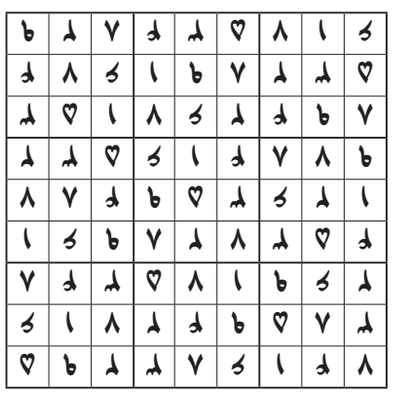
پاسخ جدول شماره ۷۳۹۱